BDDK ve Faaliyetleri Hakkında Genel Bilgilendirme

"Güçlü Bankacılık, Güçlü Ekonomi"

BDDK nedir?

- Tasarruf sahiplerinin haklarını korumak,
- Bankaların düzenli ve emin bir şekilde çalışmasını sağlamak,
- Kredi sistemini etkin bir şekilde çalıştırmak için kurulmuş;

- Karar organı, 7 kişilik Kuruldan oluşan,
- Kurulun başkanı kurumun da başkanı olan,
- İdari ve mali özerkliğe sahip bir kamu tüzel kişisidir.

TMSF nedir? TMSF- BDDK ilişkisi?

- TMSF;
  - Tasarruf mevduatının sigorta edilmesi,
  - BDDK tarafından kendisine devredilen bankaların yeniden yapılandırılması,
  - Bu bankaların üçüncü kişilere devredilmesi

  ile görevli bir kamu tüzel kişisidir.
- TMSF'nin karar organı, Fon Yönetim Kuruludur.
- Fonun Yönetim Kurulu Başkanı, BDDK Başkanıdır.
- Sözkonusu Kurulda, ayrıca, BDDK İkinci Başkanı, 3 Kurul üyesi, 1 BDDK Başkan Yardımcısı ve 1 TMSF Başkan Yardımcısı yer almaktadır.
- TMSF, BDDK tarafından idare ve temsil olunmaktadır.

Uluslararası gelişmeler bağımsız/özerk bir otorite şeklinde örgütlenme yönündedir.

Bağımsız Otorite	Bağımsız Otorite + Merkez Bankası	Merkez Bankası
İngiltere-FSA	Almanya	Arjantin
Kanada-OSFI	Amerika	Avusturya
Güney Kore-FSC/FSA	Fransa	Çek Cumhuriyeti
İsviçre-SFBC	Tayland	Hollanda
Avustralya-APRA		İspanya
İsveç		Portekiz
Danimarka		Yunanistan
Türkiye-BDDK		
Finlandiya		

Özerklikten ne anlıyoruz?

- Düzenleme yetkisinde bağımsızlık
  - Türk Bankacılık sistemine uluslararası standartları getirirken
- Denetlemede bağımsızlık
  - Lisans verirken ve iptal ederken
  - İşini yaparken
  - Yaptırım uygularken
  - Denetlediğimiz kuruluşların itiraz haklarını garanti altına alırken
- Kurumsal bağımsızlık
  - Personel atarken ve görevden alırken
  - Kurumu yönetirken
  - Kararlarda açıklık ve saydamlığı sağlarken
  - Çalışanların ücret ve kariyerlerini planlarken
- Mali kaynakları yönetirken bağımsızlık

BDDK çalışanları;

- BDDK'nın 325 , TMSF'nin 433 çalışanı var,
- BDDK Başkanı Kurulun da başkanı olup Bakanlar Kurulu tarafından 6 yıl süre ile atanır,
- BDDK Kurul üyeleri Bakanlar Kurulu tarafından en fazla 6 yıl süre ile atanır. 2 yıllık dönemler itibariyle kura sonucu 2 üye yerine atama yapılır.
- Tecrübeli uzman personelin geldiği kurumlar;
  - Hazine Müsteşarlığı
  - Merkez Bankası
  - DPT
  - Maliye Bakanlığı
  - DİE
  - Özel sektör
- Uzman Yardımcıları yarışma sınavıyla işe alınmaktadır.

"Güçlü Bankacılık, Güçlü Ekonomi"

BDDK çalışanlarının eğitim durumu

Hizmet Grubu	Üniversite	Master	Doktora
(A) Yönetici Personel Grubu	35	24	3
(B) İhtisas Personel Grubu	163	27	1
(C) İdari Personel Grubu	49		
Toplam	**247**	**51**	**4**
Toplam İçindeki Pay (%)	**76**	**16**	**1**

Mali kaynaklar

- Harcamalar, Kurumun yıllık olarak hazırlanan bütçesine göre yapılır.
- Kurumun gelirleri, bankalardan alınan katılma paylarından oluşur.
- Bankalar Kanunu'na göre; katılma payı banka bilançolarının on binde 3'ünü geçemez.
- Katılma payı; 2000 ve 2001 yıllarında on binde 3, 2002 yılında ise on binde 2,75 olarak alınmıştır.

BDDK nasıl denetlenmektedir?

- Tüm eylem ve işlemleri yargı denetimine tabidir.
- Bütçe sonuçları Bakanlar Kurulunca denetlenir.
  - Denetim bir komisyon eliyle yapılır;
    - Sayıştay denetçisi (Başbakanlık Yüksek Denetleme)
    - Başbakanlık müfettişi
    - Maliye müfettişi
  - Sonuçlar ibra için Bakanlar Kuruluna sunulur.
  - İlgili bakan denetim sonuçları ile ilgili gerekli tedbirleri alır.
- Her yıl TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu bilgilendirilir.
- Ayrıca, Cumhurbaşkanı DDK vasıtasıyla Kurumu denetleyebilmektedir.

BDDK bir bankayı nasıl denetler?

- Altyapı
- Süreçler
  - Yerinden Denetim
  - Uzaktan Gözetim
  - Değerlendirme Uygulama
- Takım Çalışması
- Kalite Güvencesi
- Katılımcı Karar Mekanizması

BDDK bir bankayı nasıl denetler?

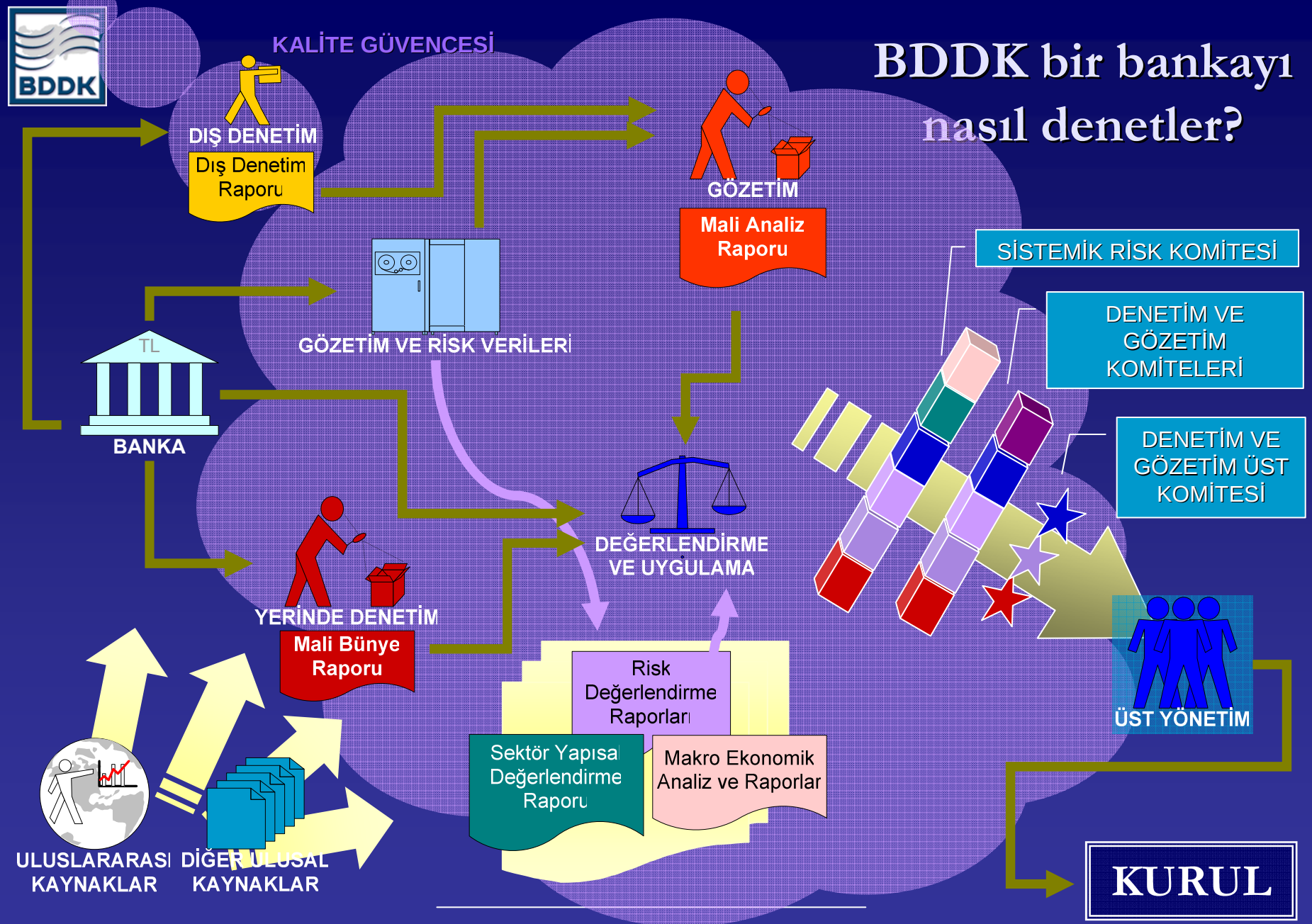

"Güçlü Bankacılık, Güçlü Ekonomi"

BDDK bir banka hakkında el koyma kararını nasıl alır? BK (14/3-4)

- Bir bankaya el koyabilmesi için en az beş üyenin aynı yönde oy kullanması gerekir.

Bir bankaya neden el konur?

- **Bankanın mali performansının bozulması** (BK 14/3)
  - Mevduat sahiplerinin haklarının ve
  - Mali sistemin güven ve istikrarının tehlikeye düşmesi nedeniyle

- **Hakim ortakların bankayı zarara uğratmaları** (BK 14/4)
  - Banka kaynaklarını doğrudan ve dolaylı olarak kendi lehlerine kullanmaları nedeniyle

Bir bankaya zamanında el konulmazsa ne olur?

- Öncelikle bankanın zararları artar,
- Banka yükümlülüklerini yerine getiremez,
- Faiz oranları üzerinde baskı oluşur,
- Döviz kuru istikrarı bozulur,
- Ödemeler sistemi olumsuz etkilenir,
- Mali sisteme güven zayıflar,
- Sorun tüm mali sisteme yansır,
- El koyma maliyetini aşan bir kamusal maliyet oluşur.

Bankalardaki sorunlara müdahale edilmezse kimler risk altında kalır?

Öncelikle;

- Mevduat sahipleri
- Küçük hissedarlar
- Yerli ve yabancı diğer alacaklılar

Sonraki aşamalarda;

- Mali sistemdeki diğer kurumlar
- Reel sektör
- Ve en nihayetinde "tüm ekonomi".

“Güçlü Bankacılık, Güçlü Ekonomi”

Diğer ülkelerde yabancı sermayeli bankaların toplam sektör içindeki payı ne kadardır?

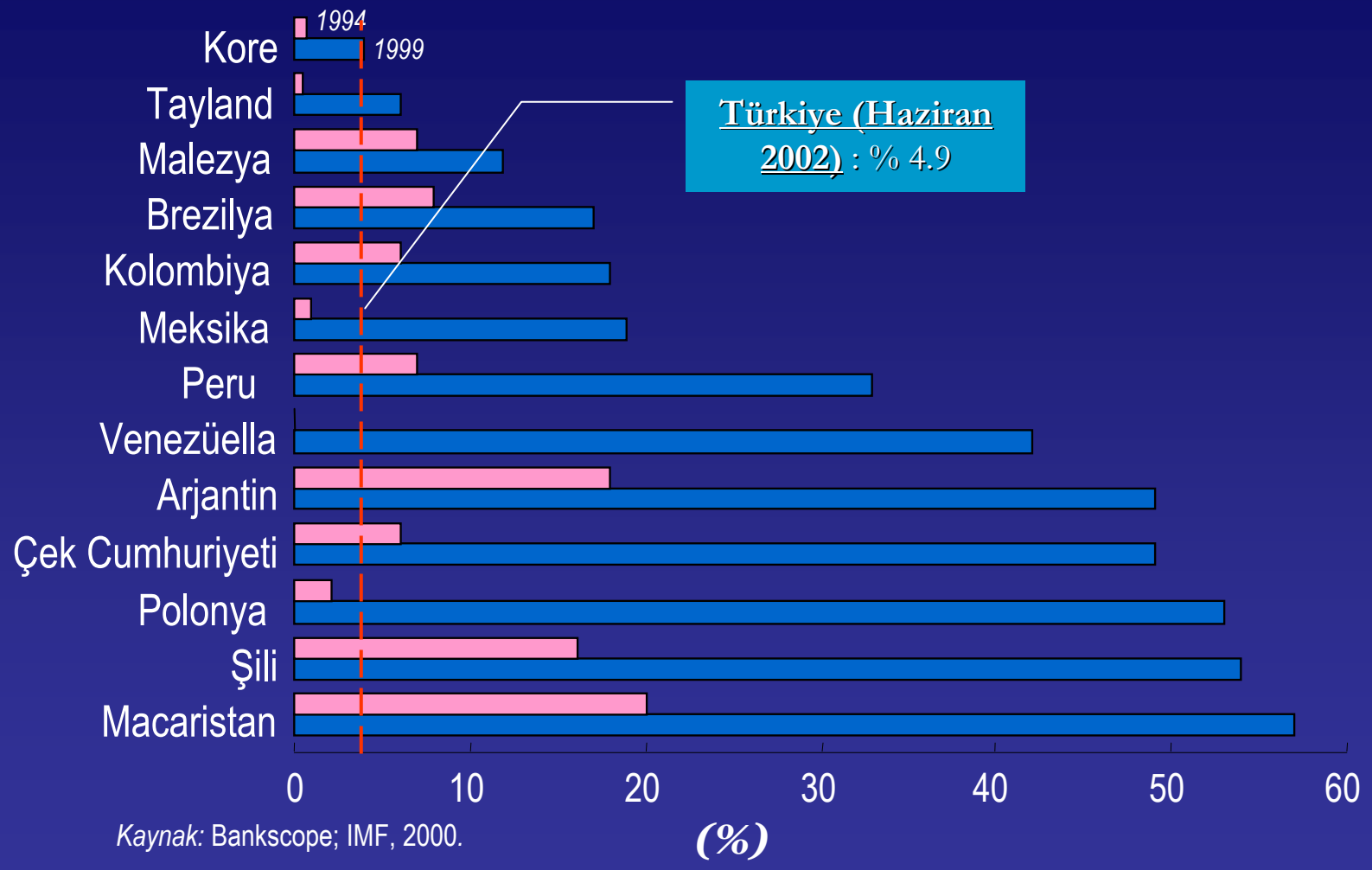

Kaynak: Bankscope; IMF, 2000.

BDDK bugüne kadar hangi bankalara el koydu ve çözüme kavuşturdu?

Fona Devir Tarihi	Bankalar	Çözümleme Yöntemi	Çözümleme Süresi	Yıllık Ortalama Çözümleme Süresi
06.Kas.97	T.Ticaret Bankası	Tasfiye Sürecinde / Hukuki Süreç / Danıştay	57 ay	57 ay
12.Ara.98	Bank Ekspres	Satış	30 ay	30 ay
07.Oca.99	İnterbank	Etibank ile Birleşme	29 ay	
21.Ara.99	Egebank	Sümerbank ile Birleşme / Satış	13 ay	
21.Ara.99	Yurtbank	Sümerbank ile Birleşme / Satış	13 ay	18 ay
21.Ara.99	Yaşarbank	Sümerbank ile Birleşme / Satış	13 ay	
21.Ara.99	Esbank	Etibank ile Birleşme	18 ay	
21.Ara.99	Sümerbank	Satış	20 ay	
31 Ağustos 2000 tarihinde BDDK faaliyete başlamıştır.				
27.Eki.00	Bank Kapital	Sümerbank ile Birleşme / Satış	3 ay	
27.Eki.00	Etibank	Bayındırbank ile Birleşme	14 ay	9 ay
06.Ara.00	Demirbank	Satış	10 ay	
28.Şub.01	Ulusal Bank	Sümerbank ile Birleşme / Satış	2 ay	
15.Mar.01	İktisat Bankası	Bayındırbank ile Birleşme	9 ay	
09.Tem.01	Kentbank	Bayındırbank ile Birleşme	6 ay	
09.Tem.01	EGS Bank	Bayındırbank ile Birleşme	6 ay	8 ay
09.Tem.01	Sitebank	Satış	6 ay	
09.Tem.01	Tarişbank	Satış	16 ay	
09.Tem.01	Bayındırbank	Geçiş Bankası	-	
30.Kas.01	Toprakbank	Bayındırbank ile Birleşme	10 ay	
19.Haz.02	Pamukbank	Satış Sürecinde	-	

O günün koşullarında bu bankalar doğrudan tasfiye edilseydi, ne olurdu?

Kasım 2000 Krizi

- 20 milyar $ yurt dışı bankalara nakdi yükümlülük (özel bankalar 16 milyar $)
- Kriz sonrası bankalara hücumun engellenmesi

Hükümetin Garanti Kapsamını Genişletme Açıklaması

Garanti Sözünü Dikkate Almadan Tasfiye

- Mali sisteme iç ve dış güven kaybı
- Bankalara hücum (Endonezya örneği)
- Mevduatın sistem dışına çıkması

Fon Bünyesine Alıp Doğrudan Tasfiye

- DİBS şeklinde TMSF'ye kaynak aktarmak yerine 26 milyar $ nakit ihtiyacı
- Aşırı borçlanma gereği
- Faizler üzerinde aşırı baskı
- Borcun sürdürülebilirliğinin imkansız kılınması

Fon Bünyesinde Çözümleme

- Doğrudan tasfiyeye nazaran hukuki süreç kısaltıldı
- Mevduat devirleri ile çözüm süreçleri kolaylaştırıldı
- Şube/banka satışları ile istihdamın bir kısmı korunabildi

"Güçlü Bankacılık, Güçlü Ekonomi"

Doğrudan tasfiye örneği: Endonezya

2 Temmuz 97	Asya krizinin başlaması
14 Ağustos 97	Endonezya'da kur bandı kaldırılmış ve Rupiah dalgalanmaya bırakılmıştır
31 Ekim 97	16 tane ticari banka kapatılmıştır Sınırlı mevduat sigortası getirilmiştir Büyük tasarruf sahipleri ve emeklilik fonları önemli para kayıplarına uğramıştır
Aralık 97	Sistemden çekilen mevduat bankacılık aktiflerinin yüzde 50'sine ulaşmıştır
26 Ocak 98	**Bankaların tüm yükümlülüklerine tam garanti getirilmiştir**
4 Nisan 98	7 bankaya el konulmuş, 7 küçük banka kapatılmış, bütün mevduatlar bir kamu bankasına devredilmiştir
21 Mayıs 98	Sokak gösterileri yaygınlaşmış, Rupiah değer yitirmiş, mevduat çekilişleri hızlanmış, Devlet Başkanı Suharto görevden ayrılmak zorunda kalmıştır
29 Mayıs 98	Sektörün yüzde 12'sini oluşturan özel bir bankaya el konulmuştur
13 Mart 99	38 banka kapatılmış, 7'sine ise el konulmuştur
SONUÇ	**Yeniden yapılandırma maliyeti milli gelirin yüzde 51'ine ulaşmıştır. Asya krizinden en ağır maliyetle çıkan ülke Endonezya olmuştur. Bu sonuçta; sınırlı sigorta sisteminin olmayışı, tam garantinin geç açıklanması, bankalara el konulması ve çözümlenmesinde yaşanan gecikmeler vb. faktörler etkili olmuştur.**

Banka sahiplerinin fon bankalarından kullandığı kaynaklar geri alınabilecek mi?

- **Borçlularla gönüllü ödeme yolları aranmakta**
- **Hukuk mücadelesi ve açılan davalar devam etmekte**
  - Hakim ortaklara karşı açılan şahsi iflas davaları (68 adet)
  - Hakim ortaklara karşı açılan iade tazmin davaları (8 adet)
  - 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca açılan davalar (99 adet)
  - 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümleri uyarınca açılan davalar (546 adet)
  - Diğer davalar (108 adet)

“Güçlü Bankacılık, Güçlü Ekonomi”

“Güçlü Bankacılık, Güçlü Ekonomi”

Sistemik bankacılık krizleri ve maliyeti

Ülke	Kriz Dönemi	Toplam Maliyet /GSYİH (Yüzde)
Türkiye	2000-2001	19,3
-Kamu Bankaları		7,4 (*)
-TMSF Bankaları		11,9
İspanya	1977-1985	16,8
Japonya	1990-	20,0
Endonezya	1997-	51,0
Malezya	1997-	20,5
Güney Kore	1997-	26,5
Meksika	1995	20,0
Arjantin	1980-82	55,3
Brezilya	1994-96	15,0-20,0
Çek Cumhuriyeti	1994-95	12,0

(*) 2000 yılı sonu itibariyle gerçekleşmekle birlikte menkul kıymete bağlanmamış görev zararları karşılığında verilen DİBS'ler ilave edildiğinde yüzde 15,8 olmaktadır.

Tüm bu çalışmalar yürütülürken şeffaflığa büyük önem verilmiştir

Kamuya açık raporlar;

- Gelişme Raporları
- Basın Duyuruları
- Yıllık Raporlar
- Sektör Değerlendirme Raporları
- Bankacılık Sektörü Mali Tabloları
- TMSF Faaliyet Raporları
- TMSF Aylık Mali Tabloları

Şeffaflık bundan sonraki çalışmalarımızda da önemini koruyacaktır.

- Kurumsal İletişim Dairesi kuruldu
- Aylık basın toplantıları
- Fax ve e-posta ile sürekli bilgilenme hakkı
  - 0 312 424 08 76
  - bilgi@bddk.org.tr
  - İletisim@bddk.org.tr

BDDK, kanunlardan aldığı yetki ve üstlendiği sorumlulukların bilincinde olarak, görevini büyük bir dikkat ve titizlikle sürdürmektedir.

Dünyadaki benzerlerinden çok daha hızlı bir biçimde işlemlerini sonuçlandıran BDDK'nın sistem için taşıdığı önem dikkate alınarak, BDDK'nın olmadığı bir ekonomi ortamının açıkları, zayıflıkları ve güvenilmezliği de gözönünde bulundurularak "Kurum saygınlığı"yla ilgili hep birlikte çaba sarfedilmesinin gereği açıktır.